

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΔΡΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Εξοικονομή

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρεστ. Μδμ. IV 157/1970

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

*

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Den. 1968/14-2-71

2/83

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) *Κολοακλήνου*
 (παλαιότερον ὄνομα: *Ταβερνία*), Ἐπαρχίας *Καστορίας*
 Νομοῦ *Καστορίας*.....
2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Γεωμ.*
Γ. Παριδάμπος ἐπάγγελμα *Διδάσκαλος*.....
 Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Πελοποννησιακῆ*.....
 Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... *8*... *ἔ.ε.γ*.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
 α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον ... *Γεώργιος... Τύπου... τοῦ*
Φωτίου γ' Παναγιώτου.....
 ἡλικία... *79*... γραμματικαὶ γνώσεις... *3^η Δημοδ. α.μ.ε*
 τόπος καταγωγῆς *Κολοακλήνου*
Καστορίας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖα ἀγροτικὰ περριοχὰ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖα διὰ
 βοσκὴν ποιμνίων; *Ὀρεινὰς... γ'... Γεωργικὰ ἔμπεδὰ*
Προσομοῦν... γιὰ βοσκὴν... ποτίνων... ἔμπεδὰ αὐτῶν ἢ
ἄλλοις ἀποκοταμῶν
 Ὑπῆρχον αὐτὰ χωριστὰ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
 ματα; *Χωριστὰ... γιὰ... ἀφρανα... αὐτῶν*.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
 δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς; β) εἰς γαιοκτῆμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
 π.χ. Τούρκους); γ) εἰς Κοινότητας; δ) εἰς μονὰς κλπ.
213... Γεωμ... μισθῶν (Καστορίας - Ἄργος - Πεντάβουρα)
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν τοῦ συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
 γάμον τῶν τέκνων τοῦ, διαμεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
 του; *Ν. α. ε. Γεωμ... ἐραϊσίου... ἀποκ. φετα*
Τὴν... φετα... αὐτῶν... Γεωμ... ἀποκ. φετα
ἰδιοκτησίαν

δ'. 1) Πώς ελιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καύσιν: α) τῆς καλάμιδος μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; . . .

Ἐξοργισθὲν τοῦ μελιζιῶν ἀποτρον τῶν βοῶν
καὶ αἰγοπροβάτων ὀργισθὲν - χοίρων οὐδέποτε
δὲ ἔκρουε κρόνον

2) Πότε ἐγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; . . . μετὰ τὸ 1950

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; . . . μ.ε.τ.ο. τ.ο. 1940

τ.ο. δὲ φ.τ.ε.ρο. ἀρο. τ.ο. μ.ο.ν.ο.φ.τ.ε.ρο. π.ρ.ο.τ.ο.ν. 210

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; εἰς πρ.ο.τ.ο.ν. μ.ο.ν.ο.φ.τ.ε.ρο. π.ρ.ο.τ.ο.ν.

Ἐγένετο προμηθεύει ἀπὸ τῆς κο.τ.ο.ν.γ.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρου με τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

- 1. ὀ.ν.ι. 4. Τροχὰς 7. Τρύπαι 10. Τροχὸς
- 2. Κλάματι 5. Κλάματι 8. Κλαμ. Σ.ὲ.τ.ο.ν.ο.τ.ο.ν.ο.ν.
- 3. Χερσὸν 6. Στῆρινο μ.ο.ν.ο.φ.τ.ε.ρο. π.ρ.ο.τ.ο.ν.

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῆσει;) μετὰ τὸ 1950

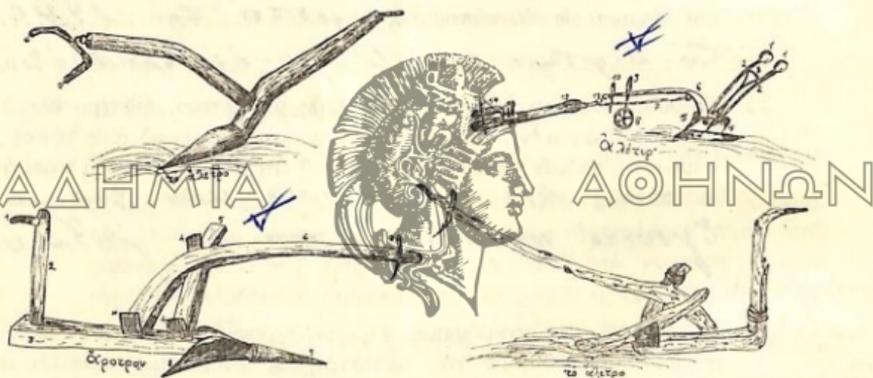
3) Μηχανὴ θερισμοῦ μετὰ τὸ 1965

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν). 1.1960.....

5) Μηχανή ἄλωνισμοῦ 1.1950.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον .. *ἤχορο δ. κ. ν. ... ἐτοιμοτὸ*
ζέλα... κ. π. τ. ἄργα. ἀρετ. κ. ο. μ. α. ἰ. ε. ν. ἄρμ.
λ. ο. κ. ἰ. τ. α. ... ὑπὸ... τ. ο. ἰ. ... μ. ἰ. θ. ε. ... κ. ο. ἰ. α. α. κ. ἰ. ρ. ... τ. ἰ. ρ. α.
ο. ὑ. κ. ἰ. ... μ. ο. κ. α. ε. α. ἰ. κ. ἰ. ...

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

- 1. *κ. ν. ἰ.* 6. *Χειρὸν τ. ἰ.* ... 11. *δ. ἰ. ο. Π. ο. ἰ. κ. ἰ. β. α.*
- 2. *Γ. κ. ο. β. ο. ὑ. τ. ἰ. κ. α.* .. *ζ. ἰ. ἰ. κ. α. μ. ἰ. ρ. α.* 12. *γ. ἰ. ο. ἰ. ἰ. α.*
- 3. *Π. ἰ. α. ἰ. ρ. ο. ἰ. ἰ. ο. β. ο.*
- 4. *ο. ἰ. ρ. α. ἰ.* 9. 14.
- 5. *ε. ἰ. ρ. ἰ. κ. ἰ.* 10. 15.

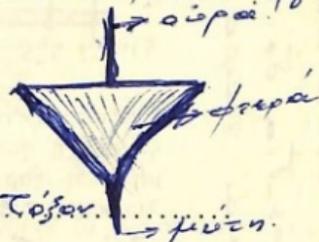
(1) Ἐάν εἶναι δυνατὸν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν άνωτέρω άρίθμησην).

- 4) Τὸ ὑνί. Τὸ ὑνί τοῦ ξυλίνου άρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τήν άροτρίασιν ὄλων τῶν ειδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καί τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφῆσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνί (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφορῶν τύπων) καί σημειώσατε τήν χρήσιν ἐκάστου.

..τ.α... ὡ.μ.ι... δια... τ.α... εργασι... ἔ.ε. ἦτο
 ἔ.ε... δια... ελαφρά... χύματα... χεῖνετα... χρήσις
 παλαιού., φραγμμένου., δια... τ.α... ε.μ.μ.α. καινούργις.

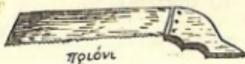
- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ άρότρου; Τόσον... χύτη.

6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου, ἔκ. ξύλου

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τήν κατασκευὴν καί ἐπιδιορθῶσιν τοῦ άρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, άρίδι, άρνάρι, ξυλοφακί κλπ.).....

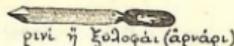
σ.μ.ε.π.ρ.ν.ι. - π.ρ.ι.ὸ.ν.ι. - ά.ρ.ί.δ.ι. - ά.ρ.ν.ά.ρ.ι. - ξ.υ.λ.ο.φ.α.κ.ί.
 λ.ί.φ.α. - ε.μ.ὸ.ν.ι. (π.ε.φ.ι.ν.ο.) - δ.α.δ.ι. - η.ε.μ.έ.δ.α.ι.ο.

πριόν

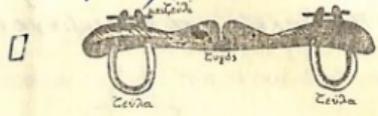
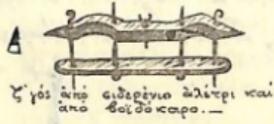
άριδα

ρινί ἢ ξυλοφακί (άρνάρι)

Τὸ ἴδιον ἐμφάνει. Νέου βόδιου ἔχρησιμοποίητο.
 Ἐπιπέδους ζυγός. Για δὲ τὸ αἰώνα βόδι, χοι-
 ἐμποιοῦσαν καὶ παραδοχί.

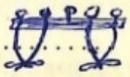
- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμο-
 ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ.
 ἵππος, ἥμιονος, ὄνος. *Βόδια - βοεβελία - ἄλογα.*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο
 ζῶα ἢ ἓν ; *Δύο βόδια ἢ βοεβελία... ἄλογα αἴροτε ἓν, αἴροτε δύο*
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἢ το (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
*Ἦτο... εὐνομασμένοι οὖν ζῶα ἄλογα με
 γαίμαρξες.*

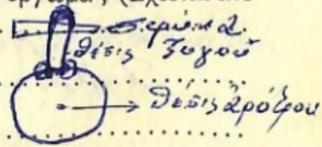
Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ
 ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα
 μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεύ-
 λια κλπ.).

*Ἐχρησιμοποιοῦντο... τὸ... πρῶτον
 εἶδος ζυγοῦ γὰρ καὶ εὐδερνίου καὶ εὐνο-
 μάσμενοι οὖν ζῶα... ἄλογα...
 τὴν ἀνοξί... ὀνομασμένοι οὖν ζῶα ἄλογα.*

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν
 τόπον σας. *ὡς πρὸς τὴν ζεύλας ἴσχυε καὶ ἔσ.
 ζεύλας πού δένονται ἀπὸ αὐτοῦ.*

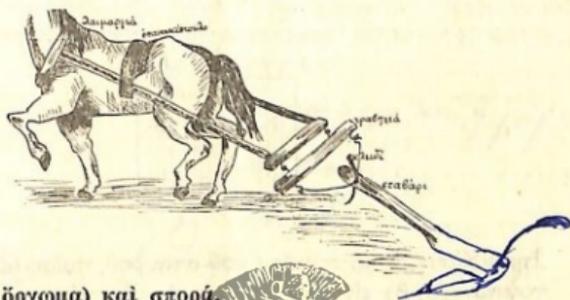

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινοῦ,
 ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι),
 προσδέεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε
 αὐτόν). *Κουλλούρι...*

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζῶου ; *πρὸ... πρὸ...
 ἤρχισε καὶ τὸ δ. η. θ.*
 Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;
ὡς... τὴν... ἐπιμένει...

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σημερινόν) ; 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας τὸ εἶναι πρὸς τὴν ἀροτρίασιν.

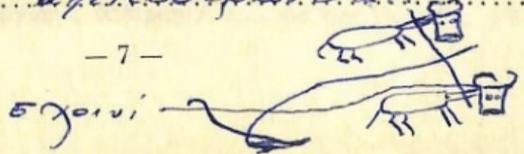
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
 ὁ... ἄνδρας με κραδαίνει τὴν χειρὶν μου... ἐξέμενε
 ἢ... γυναικίαν.....

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) ἔτσι με τὰ ἄροτρα με τὰ βογιά ἐμπροσθὲν ἐν τῷ βυγιά τῷ γέριον βαδί μετὰ τῷ κέο.....

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. μετὰ τὸν ἴδιον ἄροτρο.....

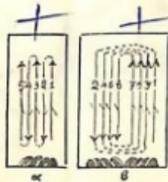
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὄργωμα με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).

ἡ... πρὸς... μετὰ τὴν... ἐξέμενε... ἢ... κατὰ τὸν... ἴδιον... μετὰ τὴν... ἀπελευθερωμένων.....

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὀργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακὰς (αὐλακίαι) κατ' εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

καὶ... καὶ... καὶ... εὐθείαν γραμμὴν
καὶ... ἀνοιγομένας αὐλακὰς... καὶ... εὐθείαν
ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα(β)

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρῆσιν εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἄρου ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορᾶς ἢ σποριάς, ντάμιες, σιασιές, μεσοβάδες κ.λ.π.); .. ε.π.ο.ε. ...

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); με αὐλακίαν; .. ε.δ.ι. ...

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιηθῆται ἄροτρον; .. ε.τ.ι.δ. ... ε.π.ο.ε. ... ε.δ.α.μ.πορ.ε.
νὰ... τ.α.μ. ... ε.δ.β.α.δ.ι. ... καὶ... π.ρ.ο.ς. ... ε.π.ο.φ.ε.γ. αὐ.δ.μ.ε.τ.ι.μ.ε.
τοῦ γαίτονου

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρῆσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. ... ε.ε.α.μ.κ.ε.ε.α. ...

Εἰς ποῖα ὄργωματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ... *εἰς... ἄρ. εἰς ἔργον... ἄρ. εἰς ἔργον...*

γ) Ἀροτριάσεις (ὄργωματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὄργωματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὄργωματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *τρία*

ὄργωμα ἢ γύρισμα

διβόλι.

γύρι.

ἄρ. εἰς... φθινόπωρο

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαιτήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

ὄργωμα... διβόλι... γύρισμα
ἄρ. εἰς... μετ' ἔργον... ἄρ. εἰς... μετ' ἔργον

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰνάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν. *πρὶν ἕνα... ἔτος... τώρα μετ' αἰ. ἄρ. εἰς... μετ' ἔργον*

4) Πόσα ὄργωματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν; *τώρα... ἄρ. εἰς... ἄρ. εἰς... φθινόπωρο*

5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ *δισάκι* εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ;

τὸ δισάκι... τὸν τροχὸν μετ' αἰ. ἄρ. εἰς... φθινόπωρο
τροχὸν ἢ πύρα... ἔτος... αἰ. ἄρ. εἰς... φθινόπωρο

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῆ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον;

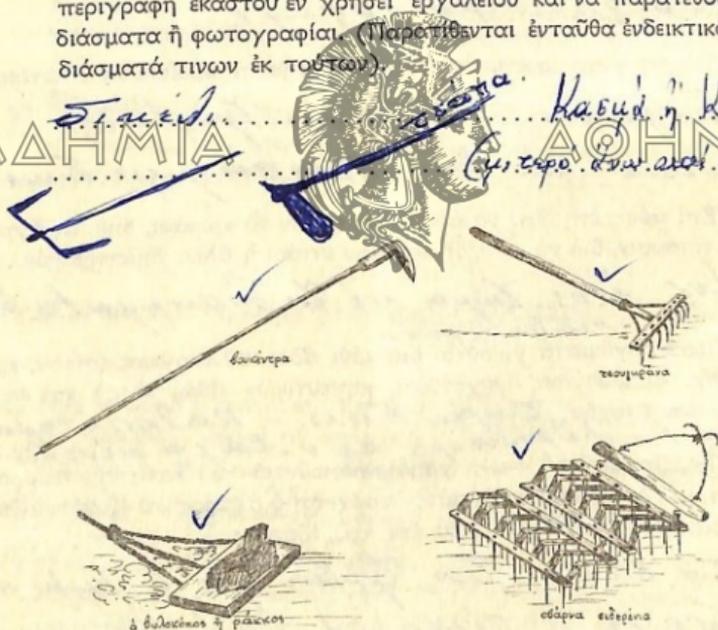
Μὲ τὴν... κ. λ. παύρα... (Σιδηρῆ εἰς τὴν...
 ἄκρον ἔχει βουκέντρον... κ. λ. εἰς τὴν...
 β. ἀ. εἰν... Πιζαλοκίδης... εἰδ. φ. ρ. κ.

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); .. γίνεται με... εἰδ. φ. ρ. κ.

3) Σιδηρῆ... ε. β. ἀ. ρ. κ.

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ πού δὲν ἔχουν ὄργωθῆ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφῆ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφία. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων).

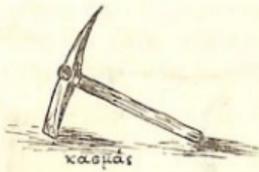
ΑΚΑΔΗΜΙΑ... ΚΑΘΗΜΕΡΑ... ΚΑΘΗΜΕΡΑ...
 (Μετὰ τὸ ἄνω... ἀ. κ. λ. εἰν.)

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου π. χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

... *Ε.Ε.Υ. ὑπάρχει ἔξερσι*

6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι τοῦ ἐκτελοῦν

Ἡ γυναῖκα καὶ τὸ παιδί (ἀγορί ἢ κορίτσι) ἡ βοσκὰ ὄσπριον. γιὰ τὸ ὄργωμα 2. κῶν. ἄμικον.

7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεροῦντο (ἢ καλλιεροῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὄσπριων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἴδους.

Ζ. ὄσπριον. (κ.ε. ἀντὶ τὸ ὄσπριον καὶ ἄμικρον) ἢ ἀμικρον ἐστὶ κατὰ τὸν οἶον.

8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεροῦντο (ἢ καλλιεροῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

Ροζέττα καὶ ζερμα

9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμηλῶν ἔσπερνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως.

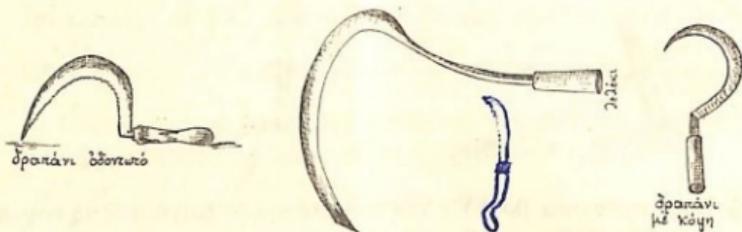
Ἐν αὐλάκια καὶ ἐν πρασιέσι. Ἐν αὐλάκια γραμμικαί.

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαεῖα θερισμοῦ.

1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)
*με δρεπάνι... μαχ. ὄδον τοῦ ὄδοντοῦ
 μαχ. με τὸν τριφυλλοῦ ὄδοντοῦ.*

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε...
*Τὰ ἴδια...
 ἔμειναν γὰρ τὰ μαχαίρια, οὐδὲ
 μίαν... γίνεται χρῆσις.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ... ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποια ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσση) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χορτὰ (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα).
με μαχ. ὡς τὸ ἠράδευμα.

3) Ἡ λεπὴς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὀμαλὴ ἢ ὄδοντωτὴ; (Σχεδιάσετε αὐτήν).
*Ὁ φάκελος
 δρεπανιοῦ, τὸ δρεπάνιο ἦτο ὀμαλὴ*

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσετε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....
*εἰς δ. ν. γ... δρεπάνι... ὁ σκελετὸς δρεπάνι
 ἐγένετο χρῆσις... μόνι... παλαιότερα... καὶ
 ἐκαλεῖτο κρία δρεπάνια (μῆτρον παρὰ
 μίσο μόνι μῆτρον.)*

5) Ποίος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεία; (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) *ἠγοράζοντο ἀπὸ τοῦ ἀρχοῦ ὀρεσίμων*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὄσπριων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *φραγκ. - ρεβιθία - ὄσπρια γίνετο μὲ τὸ χεῖρ*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

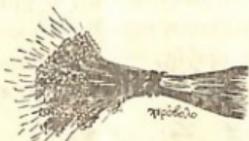
1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *εἰς ὕψος μὲτὰ παραμυ... τῆς σίκαλις... εἰς... ὅτε ἀνεῖναι γιὰ δεξιματὶ ἀπὸ τῶν ρίζων*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζὶ μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *ἀκαθάρτια ἀριστερὰ*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίεις, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *Κάνουν χεριές αὐταὶ τὸ εἰργάζεσθαι ἐπὶ τῷ περὶ - ἔπειτα ἀποθουδοῦν τὸ δεξιμὸν ἀπὸ ἐναξίδια ἀτομα τὰ βότανα ποιεῖται ἐν χερσὶ*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζὶ, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς). *Πολλὰ μαζὶ. Χεριές... τρεῖς πέντε - ὅπου κτλ. μετὰ ἐτάχμα πρὸς τὴν ματεῖον κτλ*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
 λούνται άγκαλιές. ... *δραματίες*

γ. Οί θεριστάι.

1) Ποίοι θερίζουν : άνδρες και γυναίκες ; Ύπηρχον (ή ύπάρχουν)
 θεριστάι, οί όποιοι ήρχοντο ώς έπαγγελματίαι δι' αυτόν τόν
 σκοπόν από άλλον τόπον και ποίον ;

*Ύνδρες, γυναίκες. Παιδιά. Μπορείει
 ήρχοντο. από τή γήρω χειράι...
 και... από τήν θάλασσά.*

2) Πώς ήμείνοντο ούται με ήμερομίσθιον (μεροκάματο) ή κατ'
 άπόκοπήν (ξεκοπή). Ποία ήτο ή άμοιβή εις χρέμα ή εις
 είδος ; Τό ήμερομίσθιον ήτο μετά παροχής φαγητού ή άνευ
 φαγητού ; (Παραθέσατε με τας πληροφορίας και τήν σχετικήν
 εις τόν τόπον σας ονοματολογία).

*ήμείνοντο με ήμερομίσματα ή...
 και... ζεμπή, ή άμοιβή... ήκει...
 ζαζ. ζα γροσια. ή ένάν... τενεχέ... φ. μ. 50 ζα*

*χαρο εις είδα. μετά εργαζία...
 ήμπίλ-2-5... βίνες-ρομάντο-Νέιν-νο-πιντε τούρ-Μανια*

3) Οί άνδρες ή αί γυναίκες έφερόν τι εις τας χείρας πρós τροφύ-
 λαξιν, ιδία τής άριστεράς, κατά τόν θερισμόν ; Ήπίσης κατά
 τήν έναρξιν τής εργασίας τήν πρώτην ήμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εις τήν μέσην του σώματος διά νά μη αισθάνωνται
 κόπωσην (δηλ. νά μη πονή ή μέση των) ;

*Έφεραν... Παταμαριάν... και...
 ζίντων... άνδρες... και... γυναίκες*

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχὴ ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμὸς ;

Ἐπρεπε νὰ ἀρχίσῃ δευτέρα ἢ τέταρτη
 ... Ποτὲ ... ξάββατα

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικά τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. Σήμερον ἔην.

τραγουδοῦν... τότε τραγουδοῦσαν
 ἄλλα οὐδὲν ἐνδελεχτικῶς... τὰ μουσεικῶν
 μένον... πρὸς ἡμῶν... πρὸς ἑδμελ... τὰς πρὸς προαγωγῆς

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέοντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάλα, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι εἶδημον.

Ἐστὴ μετὰ καὶ μετέπειτα με τραγουδοῦν ριχτὰν
 νερό· τὸ βράδην ἀπὸ τῆς ριχτῆς· τὸ δέναν με μόνον
 κηλοῦτῃ· δακτυλίδι· τὸ πηγῶν ἀνὰ ἐπίγει με χυρῆ
 μαφρέντα καὶ... κακιοκαρπῶν... τὸ ἔρριχνε ἐπὶ
 πρῶτο... ἀφῆμεν καὶ τὸ ἀφῆμεν ἐπὶ ἐχρησιμοποίησα
 εἶπε γιὰ ἐπὶ ὄρο, ὁ μοριστὴς ἐπῆρνε καὶ τὸ
 δῆρο.

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ... ἤνα τὰ χυμῶν τὸ

χυμῶν... ἤ... εἶναι... ξηρὰ καὶ... φρεσὰ
 ἀφῆμεν... ἀφῆμεν... ἤ... τὸ βράδην...
 ἀν... εἶναι... χυμῶν... εἰς ἑσπέρα... ἀπὸ δύο ἢ
 τρεῖς ἡμέρας.

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Πρὸς τὸν... 1.9.20... Ἀπριλίου... μὲν... μετὰ... πρῶτον... ἀνοξείων... ζιζάνια...

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρού κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν... *Μὲ δίκαιον... καὶ τὰ... ἀπομεινάρια... μὲ ἄροτρον... ζιζάνια...*

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ θηρά χόρτα (π.χ. σανόν, τριφυλί, βίκον); Ἐάν ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ... *Ἐπιμερῶς... ἐπιμερῶς... ἐπιμερῶς... ἐπιμερῶς...*

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). *τὰ βοσκόμενοι... μετὰ...*

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογία, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
 ἐὰν τοῦτο ἀνήκει εἰς πολλὰς οἰκογενεῖας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
 σίς του, δηλ. με ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *Κάθε*
οἰκογένεια συνήθως εἶχε τὸ ἄλώνι ὅσοι
τὰ εἶχαν μετὰ ἐξέλιξιν ἐνὰ ἔτος.

6) Ἐκ ποῦ ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; *Ἐκ ποῦ 15*
Νοεμβρίου μέχρι 15 Φεβρουαρίου καὶ
τῆς 15 Ἰουλίου.

7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
 λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
 ἐστρωμένον με πλάκες).
 (Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
 διάγραμμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

Χωματάλωνα καὶ πετράλωνα
μετὰ δάπεδον καὶ χωματῆν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

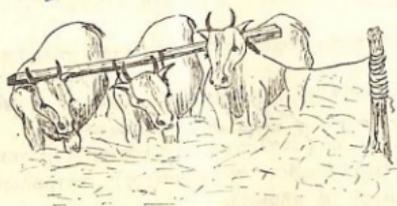
8) Πῶς ἐπίσκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
 ἀλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου : καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
 ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
 χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
 καὶ ἀχύρων) *Καθαρίζονταν ἀπὸ τὰ χόρτα*
*βάβονταν ὁ ἐπὶ τῆς ἀροῦ αἰσὶ καὶ ἐπι-
 γέτο ἐπάλειψις μετὰ ἐβρουνιᾶ (κόπρος βοῶν)*
καὶ ἄχυρο φύλλο (χλωμῆ).

9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
 σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; *Μετὰ τὸ τέλος*
τοῦ Σεπτεμβρίου προετοιμάζεται τὸ ἄλώνι
ὅταν ἐπαρξῆι μαδορσιμὸς μόνον ἢ ἐπάλειψις
γίνεται τὸ μεσημέρι γιὰ τὰ ζεφάνια.

10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
 ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰοδηήποτε ἄλλον.

*φυσιοματιμύμια... ἔργα... εἶναι... τὰ... ἀφαι-
 τία... μαι... εἶναι... ἀφαι...
 ἔργα... ἀφαι... ἔργα... ἀφαι... (ἀφαι... ἀφαι...)*

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσης ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀνυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

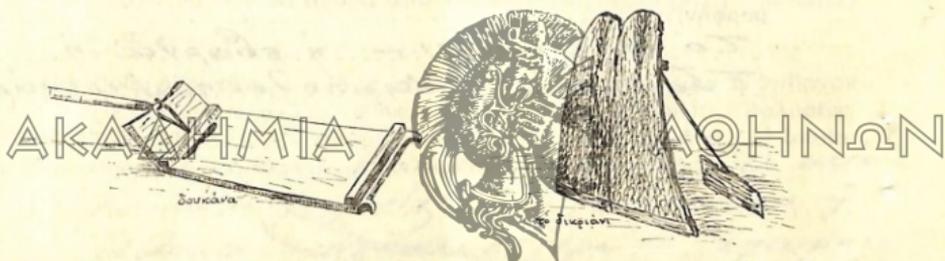
Πολυαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τεῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνίου—ξύλινος στῦλος, ὅσους δύο μέτρων (καλούμενος σπηγέρος, στρούλουργας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦοιου ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρονται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρος», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

*ἀλώνισμα... ἔργα... εἶναι... ἀφαι...
 τὰ... ἀφαι... ἔργα... ἀφαι...
 τὰ... ἀφαι... ἔργα... ἀφαι... (ἀφαι... ἀφαι...)*

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνόστυλον μετὰ τὰ ζῶα; (Εἰς τινος τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειάς, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνίου. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν λαιμὸν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα) . *δὲν ὑπάρχει*
ἔν τῷ..... *εἰς τὸν*.....

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχιδῶν σκληροῦ λίθου ἐξαρθᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἂν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνη, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἐλawnίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἄλωνιστικὸν μηχανήμα ; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἤλawnίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων ;

ὁχι

8) Από ποια ώρα της ημέρας αρχίζει ο άλωνισμός, κατά ποιαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

2. μ.ε. 3. τὰ μεσάνυχτα. δὲν διακόπτεται...
 πτετο... διὰ τὴν... ἐπομένην... ἀλλὰ ὅταν
 ἔβγαινε... ὁ γάλας... ἀτεμώθητε...
 γ. δια... αὐρ... γιά... καὶ... ζερα...
 ζερα... τα... εἴ...
 μ.ε.ε. γ.ε.ε.ε.

12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρῆσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

τὸ δουκράνι... ἢ εβαρνα...
 τ. δουκράνι... μαρπο... καὶ... ερτυαρι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

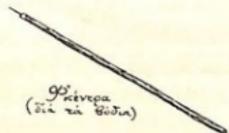
13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχους ; ... μ.ε. ... τ.ε. ...

14) Ἦτο ἐν χρῆσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχού φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

τὸ... μα... εἰ...
 ἀ... μα... β...
 τὰ β... - 22 -

- 15) Πώς λέγεται η εργασία του άλωνίσματος ενός άπλωματος, δηλ. ενός στρώματος σταχύων εντός του άλωνιού. (Έν Κρήτη καλείται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. άπλώματα) σίτου, κριθής, βρώμης κλπ. ήλωνίζοντο καθ' ήμέραν

*εργασία... ένα στρώμα από...
110 έως 120 δεικνύει...*

- 16) Πώς λέγονται οι άλωνισθέντες στάχυες, προτού λιχισθούν δια άποχωρισθούν τά άχυρα από τόν καρπόν ; (έν Κρήτη : μάλαμα)

...επιφό...

- 17) Ποιοι άλωνίζουν : ό ίδιος ό γεωργός με ίδια του ζώα ή υπήρχον (ή υπάρχουν άκόμη) ειδικοί άλωνιστάι (έν Αίτωλία : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι άλωναράτοι και άγωνιάτες) οι οποίοι είχαν βόδια ή άλογα και άνελάμβανον τόν άλωνισμόν

*...ο μασ...
και απομύρη... είχε... του...
άλογα... άλογα... έτερο... έπαιρνε...
άλογα... άπο... έλάχου... μαί... έθελούσαν...
ένα... άλογα... ά... έταν... έθελούσαν...
έπαιρνε... ά... έθελούσαν...*

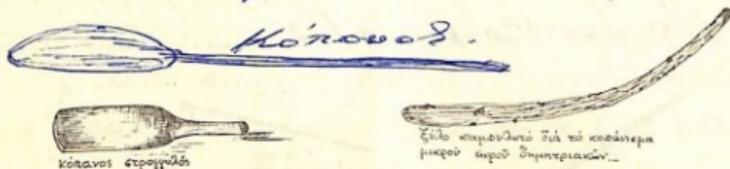
- 18) Πλήν τού μέσου τούτου με ζώα και με άλωνιστικόν εργαλείον υπήρχον παλαιότερον εις χρήσιν άλλα μέσα χωρισμού τού καρπού από τούς στάχυσ· π.χ. τό κοπάνισμα αυτών με χονδρόν ξύλον (τόν κόπανον) ή με άλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω έν σελ. 26 εικόνα)

*...ήταν... έχρά... τά... έτάχμα... μαί... έβλ...
...σπασ... χρυσιμαποιούνταν... έ... κόπανο...*

- 19) Ό κόπανος ούτος πώς έλέγετο· έκ ποιού ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μήκος και πάχος είχε και ποιον τó σχήμά του ;

*...κόπανο... από... ξύλο... έξμα...
...πάχος... έ... μαί... μέτρο...*

20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.)... *Καὶ... εἶς... εἰς τὴν αὐλήν... εἰς τὸ ἀλώνι... γιὰ... ὅλα τὰ δημητριακὰ.*

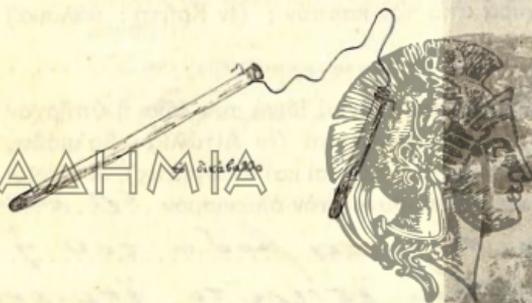

κόπανος στρογγυλός

ξύλο κοπανιστῆς διὰ τὸ κοπάνημα μικροῦ ἀμῶν δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἄνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; ... *Ὑπὸ... τῶν... μελῶν... τῆς... οἰκογενείας... τῶν... κοπῶν...*

21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ στάχου, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) *Ἐπιπέδιμοι καὶ ἐδάριον... πρὸς ἐβρουριά... 5 ἢ 6 εἰς χυμισμόν... τοῦ καρποῦ... ὅτι... ἐμεινε ἐλαχυντό... ἐκίβραδα... μασί... ἐγρηγόμο- ροιοῦντο... ὡς... ἐραφ... τῶν ὀρνίθων...*

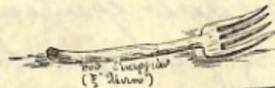
22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; *Ἐπιχυντό... ἀλλὰ οὐδὲν ἐυδαμοῦντο...*

23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) *1965... ἀφ' ἐργασίας... ἀ.ρ.ρ. Σεβαστίων... ἢ... 21/10...*

β'. Λίχνισμα

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἑτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα ; (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῦεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο ; (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαγοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ... *Σ. μ. π. ὀ. ἢ... Ἐπιπέδιμα... Μετὰ τῶν ἐβρουρία... ἐδοχμοῦνα... μασί... ἐμοῦποι...*

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμόν τοῦ ἀχύρου

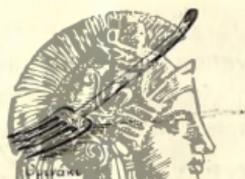
ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

ἔχει... εὐχόμενα... εὐροχμυλοῦ... καρφίον... σιμόρο
μαί... πρέταδα... εἰς... ἐξήμερον... εἰς...
χιά... καὶ... μαί... ἀξίται.....

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

... φτυάρι... μαί... μαρμαροῦ...
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει) ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Πικραίνε... μαί... ἀνδρῶν.....

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεῦτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζῶων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

ἡμιβρεχά... ἀποχωρι... ζου...
καί...
τὸ... ἀέχον... γίνεται...
.....

5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζῶων διὰ τὸ δεῦτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο ...

Για... τ.ο... πιταρι... περι...
... γίνεται... και... στα...
... 5-6 εφοινιά... και...
... ρομανιδρα... —

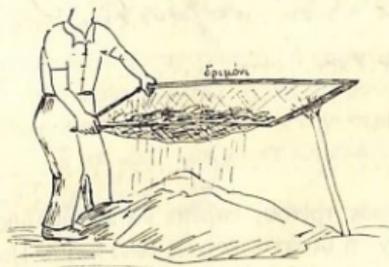
- 6) Ἐφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα, πῶς γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;.....

Με... ἔμαυρα (Ρι...)
... γίνεται...
... ρομανιδρα...

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομοκρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

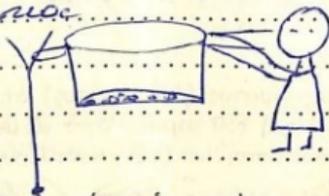
ΑΘΗΝΩΝ

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερώς τούς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἀχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Βερμύδι... - Κόσκινος... Το βρόδυ
 εἰ... φάρμακον

7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρὸν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
 Κραζέει... με... εφ' ἑαυτῶν... εἰ... εἰς...
 Χαρὰ... εἰς... ἑαυτῶν... Κραζέει... νουθε
 ὁ... νοικοκύρ... μοι... εἰ... εἰς... παπῆ
 με... ἄγιασμα

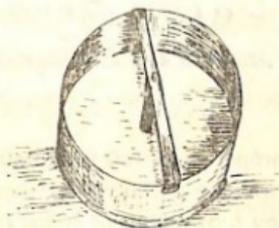
8) Ἄλλα ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. αὐτῶν... εἰ... εἰς... εἰς... εἰς...

Χόρτο... γιὰ... νὰ... ἀυξάνεται... το... εἰ... εἰς... εἰς...
 τὰ... χόρτα... —

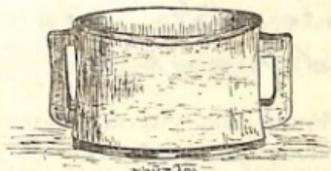
γ'.1) Ποῖα ὀφειλά πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποῖα ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχείον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἰπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητά του εις ὀκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας)... *Στὸ ἀλώνι.*

*ἔρχονταν... δευκαετίῃ... ἐγένετο... ἐπιπίπτον
τὸ μέγεθος τοῦ εἰσπαγίου... ἐπαίρηκε με
τὸ εἰνίαι γύρω εἰς 24 ὀμάδες...*

μισκοίλι

κούζλι

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἀλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο, *ὄχι*
β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο, *ναί*
γ) τὸ χυφτιάτικο, *ναί*
δ) τὸ ἀλαγιότικο κλπ. *ναί*

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (δόνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν)

*... τὸ... εἰνίαι... (δύο... εἰς τὸν κούζλι)
... γὰρ ἔνα... εἰνίαι... τὸν... ἀρμεν...
... με... τὸ... φ... τὸν... ἀγροφυ...
... με... τὸ... εἰνίαι... ἀ... ἀ... ἀ...*

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας)

*... Σ... ἀ... ἢ... ε...
... ε... ἀ... ..*

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εις την υπαιθρον ; εις τον... αυριων... και...
... ευρω... εις... την... αυριων... η κοντα... ετο...
... ε... και...

5) Πως εγινετο (η γινεται) η διαλογη του σπορου. Κατα την διαρκειαν του
θερισμου απο τους καλυτερουσ σταχυς η μετα το αλωνισμα ; ...

... ειν... εγινετο... διαλογη... μονον...
... ετο... και... αν... η... μα... ε...
... ε...

6) Μηπως οπου γινεται η διαλογη του σπορου προ του θερισμου κατα-
σκευαζεται τοτε η μετα τον θερισμον πλεγμα (πλεκτη) εκ σταχυων,
το οποιον αναρταται εις το εικονοστασιον η οπισθεν της θυρας κλπ ; ..

... ε... ε... γινεται... μα... ε... και...
... αναρταται... ε...

Πως λεγεται η πλεκτη αυτη ; Ποιον το σχημα της που φυλασσεται,
προς ποιον σκοπον και επι ποσον χρονον ; ...

... και... ε... ε... και...
... ε...

Δ'. ΕΤΗΣΙΑ ΠΥΡΑΙ

α'. 1) Κατα ποιασ ημερας του ετους λαμβανει χωραν κατ' εθιμον εις τον
τοπον σας αναμμα φωτιας εις το υπαιθρον. (Π.χ. παραμονη Χριστου-
γεννων, εσπερας 23 Ιουνιου (Κληδону), Αποκριες, πρωτη Μαρ-
τιου, Πασχα (καψιμο του Ιουδα), εσπερας της 31 Αυγουστου κλπ.)

... παραμονη... Χριστουγεννων...
.....
.....

Εις ποιασ ημερας, ποιαν ωραν και εις ποιον μερος ; Μεσονυχτα
εις... το... και...

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αυτή; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

(..Παλιόμα). Κόλιαυτα.....

β'. 1) Ποιοι άνάπτουν την πυράν παιδιά, ήλικιωμένοι, ποιος άλλος;....

..Παιδιά.....

2) Ποιος ή ποιοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διά την πυράν.

Τὰ κλέπτουν; *Αν ναι, από ποιον μέρος; ..Πα. Ζεϊκού

μαί!... έφ' όσον δεν είναι άρμετά κήβου

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

Την κοινά μεσούμετα-πυδούν από

φανομαί φουάδου κήβιαυτα

ή τραγουδούν Χριστου γεννιά τιμα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποιαί αί συνήθειαι εις κάθε τόπον διά κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι έπικλήσεις, ξόρκια, άσματα, κρότοι, θόρυβος.

Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα .. Διαβίοντα

ματά ομάδα και κτυπάν... τις

πόρτες των επιζών με τίς τ'προπάνμε

Ολοντραμαμένα... ζύγα... ετών... κορυφή ρόδοι

μαί... το... ζοιπόν... λεπτόν... μαί... λαυβάνου

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

κάνουν πιδίματα... και χορούς με

Χριστου γεννιά τιμα... τραγουδία

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

Καίονται... Τσοῦμανα... (Ρουσκίαιδία) ἄχυρα.
... Τώρα τροχοὶ ἑλκίσμας -

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

ὄχι

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφήν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

... Δὲν... ὑπάρχει ἰδιαιτῶν ἐθίμων...

... ἀλλ' εἰ... ὑπάρχοντα... εἰς τὰς ἐπαρχίαις
... μετὰ τὰς παρῶν... τοῦ χρόνου.

[Δημήτριος Γ. Παπαθανασίου, διδάσκαλος]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΚΠΑΙΔ. ΠΕΡΙΘ. ΝΕΩΤΕΡΙΟΥ
ΕΣΧΟΛΙΟΝ Ι ΟΛΟΚΥΘΟΥΣ

Αριθ. Πρωτ. 18

Προς
τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν
κέντρον ἐρεῖνης τῆς Ἑλληνικῆς Κοινωνίας
εἰς Ἄρτας

Ἐχόμεν τὴν τιμὴν νὰ ἀποδείξωμεν ὅτι συμπεριλαμβανόμενον ἐρευνητικὸν κέντρον εὐνοίας Κοινωνικῆς
ἰδέας τοῦ χωρίου Ἀρταχίου καὶ περὶ χωρῶν ἐρε-
την καὶ ἰσχυρῶν περὶ τὴν καὶ παρακαλεῖσθε
στα τὰ ἑξῆς ἔργα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

τῆς Κοινωνίας τῆς 14-2-1971
ὁ Διευτὴς τοῦ ἐσχολίου

Δ. ΠΑΠΑΔΑΜΠΡΟΥ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣΚΟΝ Ἐπιδοτήν
Πρωτ. 24. Νεωτερίου.